

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Södertörns tingsrätts dom den 15 november 2024 i mål nr B 2595-24, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Motpart (Åklagare)

Chefsåklagare Lars Morand
Åklagarmyndigheten
Särskilda åklagarkammaren

Klagande (Tilltalad)

Rahima Ortac, 19910221-8683
Adress hos ombudet

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Johan Eriksson
Försvarsadvokaterna Stockholm HB

SAKEN

Brott mot tystnadsplikt

HOVRÄTTENS DOMSLUT

- Hovrätten ändrar tingsrättens dom på följande sätt.
 - Rahima Ortac döms beträffande åtalpunkt 2 för brott mot tystnadsplikt den 22-23 juli 2022 enligt 20 kap. 3 § andra stycket brottsbalken (i stället för första stycket) i dess lydelse före den 1 augusti 2023.
 - Antalet dagsböter bestäms till 40 stycken.
- Det som tingsrätten har beslutat om sekretess beträffande uppgifterna på s. 5, 7 och 8 i tilläggsprotokoll daterat den 4 juni 2024 (tingsrättens aktbilaga 7) ska inte längre gälla. Det som tingsrätten därutöver har beslutat om sekretess för uppgifter som lagts fram vid tingsrättens huvudförhandling inom stängda dörrar ska fortsätta att gälla. Detsamma ska gälla för sekretessen för Rahima Ortacs adressuppgifter.
- Johan Eriksson får ersättning av staten med 7 434 kr. Av beloppet avser 5 947 kr arbete och 1487 kr mervärdesskatt. Kostnaden ska stanna på staten.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Rahima Ortac har yrkat att hovrätten ska frikänna henne från ansvar för brott mot tystnadsplikt och befria henne från skyldigheten att återbetala kostnaden för försvararen i tingsrätten.

Åklagaren har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

Hovrätten har avgjort målet utan huvudförhandling.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Utredningen i hovrätten är i huvudsak densamma som i tingsrätten.

Åtalspunkt 1

Hovrätten ansluter sig till det som tingsrätten i denna del funnit utrett om att Rahima Ortac har röjt uppgifter i enlighet med vad som gjorts gällande. Likaså instämmer hovrätten i tingsrättens bedömning att uppgifterna omfattats av förundersökningssekretess som Rahima Ortac varit skyldig att hemlighålla. Uppgifterna är enligt hovrättens bedömning så konkreta att en enskild kunde lida skada av att de röjdes. Det måste ha stått klart för Rahima Ortac att uppgifterna inte fick lämnas ut och att hon åsidosatte denna skyldighet. Tingsrättens dom i denna del ska därför inte ändras.

Åtalspunkt 2

Rahima Ortac har i denna del invänt att hon inte har röjt uppgifterna i fråga eftersom de redan var tillgängliga på internet och i massmedia och att det var där hon fått kunskap om dem. Detta motsägs dock av att det av utredningen framgår att de uppgifter som Rahima Ortac skickade till sin syster var något mer utförliga än de som redan förekom offentligt. Till detta kommer att Rahima Ortac skickade uppgifterna till sin syster strax efter att hon blivit tilldelad ärendet. Mot denna bakgrund bortser hovrätten från Rahima Ortacs invändning om källan till uppgifterna. Den omständigheten att merparten av uppgifterna redan förekommit på bl.a. internet innebär heller inte att Rahima Ortac varit oförhindrad att röja dem.

När det gäller frågan om röjandet av uppgifterna skett uppsåtligt eller av oaktsamhet gör hovrätten följande bedömning. Enligt 20 kap. 3 § första stycket brottsbalken krävs för ansvar uppsåt. Uppsåtet ska omfatta även det förhållandet att uppgiften inte får lämnas ut i det aktuella fallet (se prop. 1979/80:2 del A s. 404). Uppsåtet ska alltså omfatta *dels* att personen i fråga ska hålla uppgiften hemlig, *dels* att han eller hon åsidosätter denna skyldighet. Som tingsrätten redogjort för kan en offentlig funktionär som av oaktsamhet misstar sig på sekretessregleringens innehåll inte fällas till ansvar för annat än oaktsamhetsbrott (se Bäcklund m.fl., Brottsbalken [7 nov. 2024, JUNO], kommentaren till 20 kap. 3 § under rubriken Subjektiv täckning).

Rahima Ortacs invändning om att hon inte förstod att hon inte fick röja sådana uppgifter som redan var offentliggjorda är enligt hovrättens mening inte motbevisad. Som angetts ovan har hovrätten funnit utrett att viss, mindre del av informationen inte funnits tillgänglig offentligt och alltså röjts ur förundersökningen. Eftersom det handlar om en mycket begränsad del av vad som röjts anser hovrätten att Rahima Ortac i denna del ska dömas för oaktsamt brott mot tystnadsplikt. Tingsrättens dom ska ändras i enlighet med detta.

Påföljd m.m.

Rahima Ortac döms nu för ett fall av uppsåtligt brott mot tystnadsplikt och ett fall av oaktsamt brott mot tystnadsplikt. Påföljden lindras därför på så sätt att antalet dagsböter sätts ned till 40. Tingsrättens dom ska ändras i enlighet med detta.

Det saknas skäl för att Rahima Ortac inte ska betala kostnaden för försvararen i tingsrätten. Med den utgång målet fått här ska dock kostnaderna för försvararen i hovrätten stanna på staten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B
Överklagande senast 2025-05-28

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ragnar Palmkvist samt hovrättsråden
Pernilla Saathoff-Svärd och Julia Asplund, referent.

PARTER OCH DOMSLUT

Rahima Ortac

Parter

Tilltalad

Rahima Ortac, 19910221-8683
Sekretess på adress

Offentlig försvarare
Advokat Johan Eriksson
Försvarsadvokaterna Stockholm HB
Box 12107, 102 23 Stockholm

Åklagare

Chefsåklagare Lars Morand
Åklagarmyndigheten
Särskilda åklagarkammaren
205 90 Malmö

Domslut

Brott som Rahima Ortac döms för

Brott mot tystnadsplikt (2 tillfällen), 2022-07-22 – 2023-07-03, 20 kap 3 § 1 st
brottsbalken i sin lydelse före 1 augusti 2023

Påföljd

50 dagsböter om 300 kr (15 000 kr)

Sekretess

Sekretessbestämmelserna i 35 kap 1 § och 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska vara fortsatt tillämpliga på uppgifter som lagts fram vid förhandlingen bakom stängda dörrar.

Sekretessbestämmelsen i 22 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsatt vara tillämplig på Rahima Ortacs adressuppgifter.

Brottsofferfond

Rahima Ortac ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
141 84 Huddinge

Besöksadress
Björnkullavägen 5 A
Huddinge

Expeditionstid
måndag–fredag
08:30–16:00

Telefon
08-561 660 00

E-post
sodertorns.tingsratt@dom.se
Webb
www.domstol.se/sodertorns-tingsratt

Ersättning och återbetalning

Johan Eriksson ska få ersättning av staten med 25 508 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 17 606 kr arbete
- 2 800 kr tidspillan
- 5 102 kr mervärdesskatt

Rahima Ortac ska betala tillbaka 25 508 kr av kostnaderna till staten.

YRKANDEN

Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Rahima Ortac ska dömas för brott mot tystnadsplikt enligt 20 kap 3 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 augusti 2023.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.1 BROTT MOT TYSTNADSPLIKT (0150-K5016-23)

Rahima Ortac har den 3 juli 2023 när hon tjänstgjort som åklagare på Södra åklagarkammaren i Stockholm, Huddinge, Huddinge kommun, fotograferat en datorskärm vilken visat uppgifter ur åklagarmyndighetens centrala system för åklagarväsendets brottmålshantering (Cåbra), ärende AM-94669-23, om förundersökning i ärende 5000-K801033-23.

Uppgifterna har avsett vem som vid tidpunkten var misstänkt för grovt vapenbrott, och som hon varit pliktig att hemlighålla enligt 35 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Rahima Ortac har därefter röjt denna uppgift och i textmeddelanden röjt uppgifter om personens ålder och att personen var frihetsberövad. Röjandet har skett genom att hon från sin mobiltelefon skickat bilden och textmeddelandena till annan person som inte haft rätt att ta del av informationen.

Rahima Ortac begick gärningen med uppsåt eller av oaktsamhet, gärningen är inte ringa.

Åtalspunkt 2

Åklagaren har begärt att Rahima Ortac ska dömas för brott mot tystnadsplikt enligt 20 kap 3 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 augusti 2023.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

2.1 BROTT MOT TYSTNADSPLIKT (0150-K5016-23)

Rahima Ortac har mellan den 22 juli 2022 och den 23 juli 2022 när hon tjänstgjort på dåvarande Södertörns åklagarkammare, Huddinge, Huddinge kommun, röjt uppgifter från en pågående förundersökning avseende mord, som skett den 20 juli 2022, i ärende AM-103518-22, 5000-K832925-22. Röjandet har skett genom att hon från sin mobiltelefon skickat textmeddelanden med uppgifter från förundersökningen till annan person som inte haft rätt att ta del av uppgifterna. Uppgifterna, som hon varit pliktig att hemlighålla enligt 35

kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), har dels avsett förnamn och ålder på målsäganden, att denne blivit skjuten, detaljer om var på målsäganden skotten träffat, gärningsort och vilka åtgärder närstående till målsäganden gjort i omedelbar anslutning till gärningen, dels uppgift om målsägandens fullständiga namn och uppgift som bekräftar att det är han som blev dödad.

Rahima Ortac begick gärningen med uppsåt eller av oaktsamhet, gärningen är inte ringa.

BEGÄRAN M.M.

Åklagaren har begärt att Rahima Ortac ska dömas för två fall av brott mot tystnadsplikt i enlighet med de gärningsbeskrivningar som framgår ovan.

Rahima Ortac har förnekat ansvar för gärningarna, men hon har vidgått de faktiska omständigheterna.

TINGSRÄTTENS BEDÖMNING

Rättsliga utgångspunkter

Av 20 kapitlet 3 § brottsbalken i dess lydelse före den 1 augusti 2023 framgår att person som röjer någon uppgift som han eller hon är skyldig att hemlighålla enligt lag eller annan författning eller enligt förordnande eller förbehåll som har meddelats med stöd av lag eller annan författning döms om inte gärningen är belagd med straff enligt någon annan bestämmelse, för brott mot tystnadsplikt till böter eller fängelse i högst två år. Detsamma gäller den som olovligen utnyttjar sådan hemlighet. Den som av oaktsamhet begår en gärning som avses i första stycket döms till böter om gärningen inte är ringa. Detta innebär att person som enligt lag har tystnadsplikt och som åsidosätter denna plikt genom att röja uppgift som omfattas av tystnadsplikten gör sig skyldig till brott mot tystnadsplikt.

I 20 kapitlet 3 § brottsbalken har ordet röja införts istället för det i paragrafen tidigare använda ordet yppa vilket innebär att såväl muntliga uppgifter som handlingar och meddelanden samt andra sätt omfattas av ordet röja. Något krav på att ett avslöjande ska ha skett läggs inte i ordet röja (prop. 1979/80:2 del A s. 402 ff., s. 488 och s. 504). Röja innebär således inte något mer än att uppgift som omfattas av sekretess lämnas ut.

Uppgifter i en pågående förundersökning omfattas som huvudregel av sekretess enligt 35 kapitlet 1 § offentlighets och sekretesslagen. Sekretessen

enligt bestämmelsen gäller med ett omvänt skaderekvisit vilket innebär att det finns en presumtion för sekretess (se Lagrådets yttrande i prop. 1979/80:2 del A, s. 455). Detta innebär att uppgifter som omfattas av bestämmelsen får endast lämnas ut om det står klart att de kan lämnas ut utan att viss skada uppstår. Begreppet skada har getts en mycket bred innebörd. Uppgifter som kan florerat på sociala medier/plattformar på internet eller för den delen vara offentliga i ett sammanhang kan vara hemliga och omfattas av sekretess i ett annat sammanhang (se bl.a. NJA 2003 s. 447).

För ansvar krävs uppsåt på vanligt sätt. Uppsåtet ska omfatta även det förhållandet att uppgiften inte får lämnas ut i det konkreta fallet. En offentlig funktionär som misstar sig på sekretessregleringens innehåll kan således dömas till ansvar för brott mot tystnadsplikt endast med stöd av oaktsamhetsregeln.

Inledningsvis är följande utrett

Rahima Ortac har den 3 juli 2023 (åtalpunkten 1) och mellan den 22 juli 2022 och den 23 juli 2022 (åtalpunkten 2) tjänstgjort som åklagare vid Södra åklagarkammaren i Stockholm, Huddinge, respektive dåvarande Södertörns åklagarkammare i Huddinge. Det är utrett att Rahima Ortac vid de aktuella tidpunkterna har varit ansvarig åklagare tillika förundersökningsledare för de angivna ärendena gällande misstanke om grovt vapenbrott (åtalpunkten 1) och misstanke om mord (åtalpunkten 2). Det är vidare utrett att Rahima Ortac i egenskap av ansvarig åklagare för ärendena har:

- Under åtalpunkt 1 röjt uppgift om vem som vid tidpunkten var misstänkt för grovt vapenbrott och i textmeddelanden röjt uppgifter om personens ålder och att personen var frihetsberövad. Röjandet har skett genom att hon från sin mobiltelefon skickat en bild och textmeddelanden till en närstående.
- Under åtalpunkten 2 röjt uppgifter från en pågående förundersökning avseende mord vad gäller dels målsägandens förnamn och ålder, att denne

blivit skjuten, detaljer om var skotten hade träffat på målsäganden, gärningsort och vilka åtgärder målsägandens närstående hade gjort i omedelbar anslutning till gärningen, dels uppgift om målsägandens fullständiga namn och uppgift som bekräftat att det var målsäganden som blev dödad.

Rahima Ortac ska dömas för två fall av brott mot tystnadsplikt

Det råder ingen tvekan om att de enligt ovan röjda uppgifterna har ingått i pågående förundersökningar om allvarlig brottslighet och har omfattats av sekretess enligt 35 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Därmed har Rahima Ortac i egenskap av åklagare och förundersökningsledare varit skyldig att hemlighålla dessa. I båda fallen har röjandet av uppgifterna skett till närstående personer som inte haft rätt att ta del av informationen.

Därmed är de objektiva kriterierna för gärningen brott mot tystnadsplikt under åtalspunkterna 1 och 2 uppfyllda. Frågan är om röjandet av uppgifterna skett med uppsåt eller av oaktsamhet.

Rahima Ortac kan inte i egenskap av åklagare och ansvarig förundersökningsledare för pågående förundersökningar om grovt vapenbrott respektive mord ha misstagit sig på sekretessregleringens innehåll. Det måste ha stått klart för henne att de aktuella uppgifterna under åtalspunkterna 1 och 2 inte fick lämnas ut. Enligt tingsrättens bedömning är det uteslutet med annan slutsats. Den omständigheten att majoriteten av uppgifterna som gjorts gällande i åtalspunkten 2 florerat på sociala plattformar på internet ändrar inte tingsrättens bedömning. De invändningar som Rahima Ortac lämnat om att uppgifterna under åtalspunkten 1 inte inneburit att misstänkt kunnat identifieras, att uppgifterna under åtalspunkten 2 redan var publicerade på sociala plattformar på internet samt att röjandet av uppgifterna skett vid kontakt med syskon på sådant sätt att det ska anses vara ursäktligt kan således inte anses försvaga utredningen eller leda till att Rahima Ortac kan gå fri från ansvar. Rahima Ortac ska därför dömas för att uppsåtligt ha gjort sig skyldig

till två fall av brott mot tystnadsplikt; allt i enlighet med
gärningsbeskrivningarna.

VAD SKA PÅFÖLJDEN BESTÄMMAS TILL?

Rahima Ortac förekommer inte i belastningsregistret. Vad gäller gärningarnas allvar har tingsrätten funnit att dessa skett med uppsåt. Det är i sammanhanget besvärande att uppgifterna har röjts av en åklagare i ärenden om allvarlig brottslighet. Å andra sidan har det varken påståtts eller av utredningen visats, att röjandet av uppgifterna skett i ont syfte, att förundersökningarna skadats eller försvårats med anledning av att hon röjt uppgifterna, att det varit fråga om systematiska eller genomtänkta röjanden eller varit ämnade att göra vinning för egen del eller att uppgifterna röjts för att dessa skulle vidareförmedlas till annan/andra i klandervärd avsikt/syfte. Sammantaget finner tingsrätten att påföljden ska bestämmas till 50 dagsböter. Vid bestämning av antalet dagsböter har hänsyn tagits till att domen kan få negativ konsekvens i ärendet hos Ansvarsnämnden rörande Rahima Ortacs anställning som åklagare. Med hänsyn till Rahima Ortacs ekonomiska förhållande ska varje dagsbot bestämmas till 300 kr.

ÖVRIGA FRÅGOR

Avgift till Brottsofferfond och ersättning till försvarare

Eftersom Rahima Ortac döms för brott som har svårare straff än penningböter i straffskalan, ska hon betala en avgift till Brottsofferfonden.

Den ersättning som försvararen har begärt är rimlig och ska därför utbetalas. Med hänsyn till Rahima Ortacs ekonomiska förhållanden ska hon till staten återbetala hela kostnaden för försvaret.

RÄTTEN

Rådmannen Kian Moazzez Amraée samt nämndemän.

Digitalt signerad av rådmannen Kian Moazzez Amraée

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Södertörns tingsrätt senast **den 6 december 2024**. Överklagandet ska vara skriftligt. Södertörns tingsrätt skickar det vidare till Svea hovrätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

I hovrätten krävs prövningstillstånd. Det innebär att Svea hovrätt först tar ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Södertörns tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha.
3. Förklara varför du tycker att hovrätten ska ge prövningstillstånd.
4. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
5. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
6. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
7. Skicka eller lämna in överklagandet till Södertörns tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Södertörns tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Svea hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Svea hovrätt skicka brev på det sättet.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Södertörns tingsrätt eller Svea hovrätt om du har frågor.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress, e-postadress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se